

әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті
Экономика және бизнес жоғары мектебі
«Менеджмент» кафедрасы

**ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН
БАҒДАРЛАМАСЫ**

Компанияның стратегиялық архитектурасы

(оқу жоспары бойынша оқу пәнінің атауы)

SAK 7301

(оқу жоспары бойынша пән шифры)

8D04106 Менеджмент

(пән жүргізілу шеңберінде білім бағдарламасының атауы және шифры)

Алматы 2023 ж.

Құрастырған: PhD, доцент Саханова Г.Б.

«Компанияның стратегиялық архитектурасы» пәні бойынша қорытынды емтиханды өткізу жөніндегі бағдарлама мен әдістемелік ұсынымдар "Менеджмент" кафедрасы мәжілісінде қаралды және мақұлданды»

Хаттама №3 «26» қыркүйек 2023 ж.

Кіріспе

«Компанияның стратегиялық архитектурасы» пәнін оқу мақсаты студенттерді стратегиялық сәулет компаниясының теориясы мен тәжірибесінің негізгі мәселелеріне дайындау болып табылады.

«Компанияның стратегиялық архитектурасы» пәні бойынша емтихан 8D04106 Менеджмент білім беру бағдарламасы бойынша күндізгі оқу нысанының 1 курс докторанттарына арналған. Емтихан ауызша, офлайн форматта жүргізіледі.

Студенттердің ауызша емтиханды тапсыру процесі Университет АЖ-да емтихан билетін автоматты түрде қалыптастыруды қамтиды, студент емтихан комиссиясына ауызша жауап беруі керек.

Дайындық уақытын емтихан алушы немесе емтихан комиссиясы шешеді. Жауап беру уақытын емтихан алушы немесе емтихан комиссиясы шешеді.

Барлық билет сұрақтарына жауап берудің ұсынылатын уақыты: 15-20 минут.

Емтихан студенттер мен оқытушыларға алдын ала белгілі болуы тиіс кесте бойынша жүргізіледі.

Пәнді оқыту нәтижесінде докторант игеруі керек:

- экономикалық жүйе ретінде цифрлық экономикаға қатысты негізгі экономикалық түсініктерді меңгеру;
- цифрлық экономиканың технологиялық дамуындағы өзгерістердің экономикалық салдарын талдау және дамудың әртүрлі бағыттарын бағалау;
- экономика секторларының цифрлық трансформацияларын сыни тұрғыдан бағалау қабілетін дамыту;
- халықаралық және ұлттық деңгейде киберқауіпсіздіктің жаһандық аспектілерін түсіну және цифрлық экономиканы дамыту
- цифрлық экономиканы басқарудың негізінде жатқан экономикалық тетіктерді терең түсіну және экономикалық негізделген шешімдерді талдау, бағалау және ұсына білу.

Емтихан сұрақтары жазылатын тақырыптар:

Компанияның стратегиялық архитектурасының мәні мен негізгі түсініктері

1. Компанияның стратегиялық архитектурасының мәні мен негізгі түсініктері
2. Кәсіпорын теориясындағы жүйелік тәсіл
3. Құндылықты құру процестері мен циклдары
4. Кәсіпорын сәулеті
5. Цифрлық экономиканың технологиялық негіздері (жасанды интеллект, роботтар, ұшқышсыз ұшу аппараттары, виртуалды шындық, аддитивті технологиялар)
6. Қызмет үлгілеріне тән мысалдар
7. Қызметті ұйымдастыру модельдері
8. Ұйымдастырушылық сипаттамаларды ретке келтіру және сәйкестендіру
9. Басқару жүйелерінің құрылғысы

10. Функционалды және кешенді басқару жүйелері
11. Бизнес-процестердің сандық модельдері
12. Қызмет тиімділігін басқару тетіктері
13. Модельдеу әдістерін қолдану
14. Өндірістік және ұйымдастырушылық ұйымдастырушылық мінез-құлықты Басқару модельдері
15. Өнімділік пен тиімділікті ынталандыру

Тестілеуге дайындалуға арналған бағдарламалау сұрақтары

1. "Кәсіпорын" ұғымына анықтама беріңіз.
2. Кәсіпорын архитектурасын зерттеу қажеттілігін тұжырымдаңыз.
3. Кәсіпорын архитектурасы ұғымына анықтама беріңіз.
4. Кәсіпорынның архитектурасы оны статикалық тұрғыдан қарастырған кезде қандай элементтерден тұрады?
5. Кәсіпорынның бизнес архитектурасы қандай элементтерден тұрады
6. Кәсіпорынның негізгі ұйымдық құрылымдарын, олардың артықшылықтары мен кемшіліктерін атаңыз.
7. Индустриалды қоғамнан ақпараттық қоғамға көшу кезінде ұйымдық құрылымдардың қандай формалары пайда болды
8. Функционалды модель құру процесін сипаттаңыз.
9. Кәсіпорынның жүйелік архитектурасы қандай элементтерден тұрады
10. Қолданба архитектурасы қандай бөліктерден тұрады
11. Ақпарат архитектурасының модельдеріне сипаттама беріңіз.
12. Адаптивті технологиялық сәулет дегеніміз не
13. Кәсіпорынның архитектурасы оны динамикалық аспектіде қарастырған кезде қандай элементтерден тұрады
14. Кәсіпорынның бизнес және жүйелік архитектурасындағы қабаттарды бөлектеңіз.
15. Қазіргі жағдайда кәсіпорын архитектурасының маңыздылығына не байланысты
16. Құрылымдық талдауға анықтама беріңіз.
17. Құрылымдық талдау әдістемесі қандай жалпы принциптерге негізделген
18. Кәсіпорын архитектурасын құрудың құрылымдық әдістемелерін атаңыз.
19. DFD деректер ағыны диаграммаларының негізгі элементтерін сипаттаңыз.
20. Sadt (IDEF0) құрылымдық талдау және дизайн диаграммаларының негізгі элементтерін сипаттаңыз. 6. Диаграммалар мен idеf3 процестерін құжаттау стандарты қандай негізгі элементтерден тұрады
21. IDEF1X деректері арасындағы қатынастарды модельдеу диаграммаларын сипаттаңыз.
22. Объект моделінің негізгі принциптерін атаңыз және сипаттаңыз.
23. Бірыңғай UML модельдеу тілі дегеніміз не
24. UML-ге қандай диаграммалар жиынтығы кіреді
25. Үлгілер не үшін қолданылады? Олардың жіктелуін келтіріңіз
26. ARIS тұжырымдамасының авторы кім және ол осы Тұжырымдаманың қандай артықшылықтарын жариялайды

27. ARIS моделі бөлінетін зерттелетін жүйенің әртүрлі аспектілерін көрсететін төрт бөлек түрді көрсетіңіз.
28. Басқару моделі ARIS-ке қандай мақсатта енгізіледі
29. Бизнес-процесті сипаттау кезінде ARIS архитектуралық модельдері қалай құрылады
30. Аристің жалпы архитектурасын сипаттаңыз.
31. ARIS ұйымдық моделі қандай мақсатта енгізіледі
32. ARIS-те ауысым күнтізбесін ұйымдастыруды сипаттаңыз.
33. АРИСТЕГІ процесске бағытталған функционалды ағашты сипаттаңыз.
34. Aris-те Y диаграммасын сипаттаңыз. 10. Aris-те мақсат диаграммасына мысал келтіріңіз.
35. Функционалды модель ARIS - ке қандай мақсатта енгізіледі
36. ARIS-те кеңейтілген "субъект-қатынас" моделін сипаттаңыз.
37. Aris ақпараттық моделіндегі талаптарды тұжырымдау және жоба спецификациясы деңгейіндегі нысандардың сипаттамасына мысал келтіріңіз.
38. Pcds диаграммаларының сипаттамасы мен мысалын келтіріңіз.
39. Epcс диаграммаларының сипаттамасы мен мысалын келтіріңіз.
40. Басқару моделін құру кезінде ARIS-те қандай диаграммаларды қолдануға болады (PCDs және EPCs қоспағанда)? Оларға қысқаша сипаттама беріңіз.
41. Техникалық ресурстар диаграммаларының сипаттамасы мен мысалын келтіріңіз.
42. Материалдық диаграммалардың сипаттамасы мен мысалын келтіріңіз.
43. Құндық драйвер диаграммаларының сипаттамасы мен мысалын келтіріңіз.
44. ARIS әдіснамасындағы білімді басқару әдісі дегеніміз не
45. ARIS және BPwin әдістемелеріне салыстырмалы талдау жасаңыз.
46. Захман моделі негіз болған модельдер мен әдістерді атаңыз.
47. Захман моделінде қандай мақсаттар жүзеге асырылады?
48. Захман моделінің кестесіне (матрицасына) сипаттама беріңіз.
49. Захманның кестесін (матрицасын) толтыру үшін қандай ережелер бар
50. Gartner 2002 моделінің деңгейлерін тұжырымдаңыз.
51. META Group әдістемесінің қадамдарын сипаттаңыз.
52. TOGAF әдісінің ADM фазаларын сипаттаңыз.
53. Nascio Architecture Toolkit әдістемесінің құрылымдық схемасын сипаттаңыз.
54. "4+1" моделінің көріністерін сипаттаңыз.
55. SAM моделінің типтік қызығушылық салаларын сипаттаңыз.
56. Кәсіпорын архитектурасын құру үшін қолданылатын Microsoft әдістерін сипаттаңыз.
57. EAP әдісіне сәйкес кәсіпорын архитектурасын жоспарлау қадамдарын сипаттаңыз.
58. Сәулет құрылысының әртүрлі модельдерінің мүмкіндіктерін салыстырыңыз.

Емтиханға дайындық үшін ұсынылатын оқу әдебиеттері:

Негізгі:

1. Зараменских, Е. П. Архитектура предприятия : учебник для бакалавриата и магистратуры / Е. П. Зараменских, Д. В. Кудрявцев, М. Ю. Арзуманян ; под ред. Е. П. Зараменских. — М. : Издательство Юрайт, 20189 — 410 с. — (Серия : Бакалавр и магистр. Академический курс).

2. Большакова Е.И., Груздева Н.В. Основы программирования на языке Лисп: Учебное пособие. - М.: МАКС Пресс, 2010

3. Гриценко Ю. Б. Архитектура предприятия: учебное пособие. 2011. – 256 с; Данилин А.В., Слюсаренко А.И., Учебный курс – Архитектура предприятия

4. Ласковец С.В. Методология научного творчества [Электронный ресурс]: Учебное пособие. - Москва : Евразийский открытый институт, 2010. - 32 с]

5. Гусева, А. И. Архитектура предприятия (продвинутый уровень).: Конспект лекций / Гусева А.И. - Москва :КУРС, НИЦ ИНФРА-М, 2017. - 137 с.: - ISBN 978-5- 16-105631-8.

Қосымша:

6. Лapidус Л.В. Цифровая экономика: Управление электронным бизнесом и электронной коммерцией [Текст]: учебник / Л. В. Лapidус. – М: Инфра-М, 2023. – 479 с. – ISBN 9785160136400. – ISBN 978-5-16-013640-0

7. Сковиков А.Г. Цифровая экономика. Электронный бизнес и электронная коммерция [Текст/Электронный ресурс]: учебное пособие / А. Г. Сковиков. – 3-е издание. – СПб: Лань, 2022. – 260 с. – ISBN 978-5-8114-9249-7

8. Маркова В.Д. Цифровая экономика [Текст/Электронный ресурс]: учебник / В. Д. Маркова. – М: ИНФРА-М, 2020. – 186 с. – ISBN 978-5-16-013859-6

9. Цифрлы маркетинг [Текст] = Цифровой маркетинг: оқулық / Г. Б. Нурпеисова, Т. Б. Нурпеисова, И. Н. Кайдаш, Д. В. Панюкова. – Алматы: Бастау, 2020. – 360 б. – ISBN 978-601-7991-27-2

10.Алинов М.Ш. Сандық экономиканың негіздері [текст/электронный ресурс] = Основы цифровой экономики: оқу құралы / М. Ш. Алинов. – Алматы: Бастау, 2020. – 248 б. – ISBN 978-601-7991-21-0

11.Г.Г. Головенчик. Цифровая экономика: [Электронный ресурс]: учеб. – метод. комплекс / Г.Г. Головенчик. -Минск: БГУ, 2020. – 1 электрон. Опт. Диск (CD - ROM). ISBN 978-985-566-847-4.

Интернет-ресурсы

1. <https://www.ipcc.ch/>

2. <https://www.worldbank.org/en/topic/climatechange>

3. <https://www.carbonbrief.org/>

4. <https://www.climatepolicyinitiative.org/>

5. <https://www2.nber.org/programs-projects/programs/environmental-and-energy-economics>

Бағалау саясаты

Қорытынды емтиханда докторанттың білімін бағалау рубрикаторға сәйкес мынадай критерийлер бойынша жүзеге асырылады:

1. Курс ұғымын білу және түсіну.
2. Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты қолданбалы тапсырмаларға қолдану.
3. Таңдалған Әдістemenің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, нәтижені негіздеу.

Қорытынды емтихандағы магистранттың (докторанттың) жауабы 100 балдық шкала бойынша бағаланады. Бірінші сұрақ үшін ең көп ұпай саны-30 балл, екінші сұрақ үшін – 30 балл, үшінші сұрақ үшін-40 балл.Сынақтың ұзақтығы

Балл	ДЕСКРИПТОРЛАР				
	Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттандырылғысыз	
Критерий	90–100 балл	70–89 балл	50–69 балл	25–49 балл	0–24 балл
1. Курстың теориясы мен тұжырымдамасын білу және түсіну	Жауап барлық үш сұрақтың толық ашылуын (алынған білім шегінде), әр тұжырым мен тұжырымның егжей-тегжейлі дәлелдерін қамтиды, логикалық жәнедәйекті түрде құрылады, аудиториялық сабақтардың дамыған тақырыптарының мысалдарымен расталады	Жауап барлық аса толық емес қамтылуын, негізгі ережелердің қысқартылған дәлелдерін қамтиды, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігін бұзуға мүмкіндік береді, ал теориялық сұрақтар иллюстрациялық материалмен расталмайды. Жауапта стилистикалық қателіктер, терминдердің дұрыс қолданылмауы мүмкін.	Жауап билетте ұсынылған сұрақтарды толық қамтымайды, негізгі ережелерді үстірт дәлелдейді, жауаптың баяндамасында композициялық диспропорцияларға, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінің бұзылуына жол береді, теориялық ережелерді аудиториялық сабақтардың әзірленген конспекттерінің мысалдарымен көрсетпейді.	Қойылған сұрақтарды дұрыс жеткізбеу, қате дәлелдеу, нақты және сөйлеу қателіктері, дұрыс емес қорытынды жасау.	Пән бойынша негізгі ұғымдарын, заңдарын білмеу; Қорытынды бақылау жүргізу ережелерін бұзу.
2. Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты қолданбалы тапсырмаларға қолдану	Оқу тапсырмасын толық орындау, қойылған сұраққа егжей-тегжейлі, дәлелді жауап беру, содан кейін жаратылыстанудың практикалық мәселелерін шешу.	Оқу тапсырмасын ішінара орындау, жаратылыстанудың практикалық міндеттерін толық шешпей қойылған сұраққа толық емес, дәлелді жауап беру; ғылыми тіл нормаларын сауатсыз пайдалану	Материал фрагментті түрде баяндалады, логикалық дәйектілікті бұза отырып, нақты және семантикалық дәлсіздіктерге жол беріледі, курстың теориялық білім үстірт қолданылады.	Есепті шешудің ұтымсыз әдісі немесе жеткілікті ойластырылмаған жауап жоспары; тапсырмаларды шеше алмау, тапсырмаларды жалпы түрде орындау; нормадан асатын қателіктер мен кемшіліктерді жіберу.	Есептерді шешу үшін білімді, алгоритмдерді қолдана алмау; қорытынды және жалпылау жасай алмау. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
3. Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға	Ғылыми ережелер мен қолданылған әдістеме мен технологияның дәйекті, қисынды және	Тұжырымдамалық материалды пайдалануда 3-4 дәлсіздіктер, жалпылау	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз,	Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес,	Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау

қолданылуын бағалау және талдау, нәтижені негіздеу	дұрыс негіздемесі, сауаттылық, әдеби тілдің нормаларын сақтау, жалпы дұрыс тұжырымдарға әсер етпейтін материалды ұсынуда 1-2 дәлсіздіктер байқалады, негіздеу нәтижелерін графикалық деректер арқылы визуализациялау.	мен тұжырымдардағы кішігірім қателіктер байқалады, бұл тапсырманың жақсы жалпы деңгейіне әсер етпейді.	стилистикалық және грамматикалық қателіктер байқалады, сондай-ақ тәжірибелік нәтижелерін өңдеуде дәлсіздіктер бар.	тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылды.	материалдары мен күралдары пайдаланылмады. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
---	--	--	--	---	--